

El llenguatge Passar pel sedàs

Totes les coses són susceptibles d'ésser objecte de tria, de selecció, especialment, és clar, quan alimenten certes aspiracions, quan pretenen figurar en llocs preferents o distingits, on només poden accedir les que reuneixen determinades qualitats, o quan volen simplement perdurar. I, ja ho sabem, els encarregats de fer aquesta selecció obligada són de mena molt variada: un jurat d'admissió, un antòleg, el temps... Però quan hom ens ha d'informar d'aquesta operació, alguns ho fan valent-se d'unes expressions manlevades al llenguatge de certs oficis manuals, és a dir, usades en sentit figurat, cosa que ens sembla molt bé, però manlevades també al castellà, cosa que ja no ens sembla tan bé: diuen que hi ha hagut una «criba», que després d'aquella «criba» només n'han quedat la meitat, que no tots han passat per la «criba» d'aquella prova tan dura...

En català, una «criba» és un garbell, estri ben conegut en tots aquells oficis que hagin de manipular substàncies que calgui separar i distribuir segons la grandor de les peces que les componen. Segons ens diuen els especialistes, garbell i «criba» tenen, de fet, un origen comú, malgrat que revesteixin una forma força allunyada l'una de l'altra. Garbell ha resultat un mot molt productiu: en deriven garbella (garbell gran), garbellar, garbellador, garbellament, garbellat i garbelladures o garbelleres. El Diccionari Fabra assenyala l'ús del verb garbellar en sentit figurat amb l'exemple Ell barreja mentides amb veritats: cal garbellar el que diu.

Parents del garbell són el sedàs i el tamís: si amb el garbell es tria, per exemple, el gra, amb el sedàs la farina, i el tamís serveix per a substàncies encara més fines. També sedàs i tamís han originat semgles verbs: sedassar, que té un equivalent en un verb poc conegut, cerndre, i tamisar. Però és amb el verb garbellar i amb sedàs o passar pel sedàs amb què construïm tota la fraseologia genuïna que ens permet de prescindir de l'ús de «criba» que motiva aquest comentari: El temps ha garbellat la seva obra. Un cop garbellades no n'han quedat ni la meitat. La majoria de les obres no passen pel sedàs d'una lectura atenta. Els informes del consell assessor constitueixen el sedàs inicial.